

Sexualita mezi žákem a učitelem

JARMILA KUBÁŇKOVÁ

Na konci jedné z covidových vln nám zavolala maminka patnáctileté žačky s tím, že se jí nelíbí chování učitele vůči dceři a jejím spolužačkám. Šlo o výměnu fotek, kdy učitel dostával dívčí zadky (oblečené) a na oplátku jim poslal své selfie v upnutém triku (od pasu po krk). Dívám to přišlo zábavné, mamince nikoliv a chtěla, aby učitel dostal okamžitý vyhozov. Jak by se taková situace řešila na vaší škole?

Podobných hovorů jsme na Lince 116 000 řešili několik, například

- učitel a současně trenér školního sportovního klubu dostával od jedné z žaček její polonahé fotografie s textem, že jsou foceny přímo pro něho, a fantaziemi, jak si představuje jejich romantický vztah
- jiný učitel byl svými žákyněmi žádán, aby posoudil, zda v covidovém lockdownu nepřibraly, a za tím účelem mu poslaly své fotografie v bikinách

Ačkoliv detaily se obvykle liší, podstata potíží zůstává stejná – komunikace mezi učitelem a jeho žákem je zřetelně sexualizovaná, a i kdyby byla oboustranně pozitivně přijímaná, vždy existuje někdo, kdo ji považuje za nežádoucí a chce po vás zjednat nápravu. Pojdme se nejprve podívat, co je pravděpodobně ve hře.

1. Důvěra v objektivní hodnocení

Škola je považována za instituci, která se má podílet na vzdělávání a výchově žáků a má jim zaručit rovný přístup ke vzdělání. K němu patří i hodnocení podle předem daných kritérií (klasifikačního řádu). Ve chvíli, kdy se mezi žákem a jeho vyučujícím rozvíjí sexuální vztah, najdete jen málo žáků (rodičů, ostatních pedagogů), kteří budou ochotni uvěřit tomu, že hodnocení ze strany takového učitele je dostatečně nestranné a objektivní. A nastane nekonečná řada podezření a stížností, že vyvolenému žákovi (a např. i jeho kamarádům) je nadržováno, zatímco ostatní jsou hodnoceni přísněji (a nejpřísněji ti, kteří se s vyvoleným žákem nemají rádi).

2. Možnost zneužití moci

Aby byl vztah považován za partnerský, měli by být oba zúčastnění podobně „mocní“ a schopni existovat nezávisle na sobě. Žák a jeho učitel nikdy stejně „mocní“ nebudou, protože žák byl učiteli svěřen a určitou moc nad ním vykonává. I když se tedy mnohdy nejedná ze strany učitele o porušení

zákona, neexistuje způsob, jak dokázat, že učitel svého vlivu a moci nezneužil a obratně s žákem nemanipuluje.

Z našich zkušeností jsou oba dva předchozí body pro mnoho z vašich žáků, jejich rodin i pedagogického sboru natolik důležité, že jejich ohrožení často vede k odchodu na jinou školu, event. ve zpochybnění jiných hodnot (např. respektování jiných názorů a kultivované diskuse, někdy i ve stylu „když si může kolega honit ego před prvačkama, tak já je ve své hodině trochu sjedu, aby si nemyslely“). Krom toho si někteří z aktérů mohou říct, že pokud je sexualita prostředkem pro získávání pozornosti aj. benefitů, tak to v budoucnu zkusí také.

Co je nám známo, mnohé lze vyřešit pomocí etického kodexu učitele. Je daleko méně energeticky náročné a mnohem elegantnější s nově příchozím učitelem probrat váš etický kodex, kde je zakotvena i nepřipustnost sexuálních vztahů mezi ním a jeho žáky, než začít o tomtéž mluvit v okamžiku, kdy se to už děje a učitel vcelku přirozeně nemá žádný zájem vás poslouchat.

Tvorba nového kodexu, event. revize toho stávajícího, často bývá i vhodnou „rozehřívací“ aktivitou před začátkem dalšího školního roku, kdy přicházejí noví kolegové. Vy tak budete považován za leadera, který myslí na vše, krom toho při diskusi nad jednotlivými body zjistíte, jaké hodnoty má váš tým. A to naopak pomůže vám při práci s týmem. Přeji příjemné léto, bez žáků, bez učitelů, zato třeba s romantikou a v bikinách.

Mgr. Jarmila Kubáňková, Ph.D.,
metodička služeb 116 000 a 116 123,
statutární zástupkyně Cesta z krize,
z. ú.

Linka pro
rodinu a školu